

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/publikacje/komiksy/33197,Wyzwolenie-1945.html>
2021-09-17, 00:31

„Wyzwolenie? 1945”

Wyzwolenie? 1945, scenariusz Sławomir Zajączkowski, rysunki Krzysztof Wyrzykowski, wkładka historyczna i konsultacja historyczna Kazimierz Krajewski, dr Tomasz Łabuszewski, Warszawa 2010, 82 s.

Nakład wyczerpany

Nie ulega wątpliwości, że „żołnierzom wyklętym”, którzy po 1945 r. nie złożyli broni i kontynuowali bój o niepodległą Rzeczypospolitą, przynależność powinno właściwe miejsce w polskiej historii i kulturze. Przez 45 lat był to temat tabu.

Władze Polski ludowej starały się pogrzebać pamięć o bojownikach walczących do ostatniego naboju z sowieckim zniewoleniem i komunistyczną władzą. Dziś prawdziwi bohaterowie i pseudonimy „Łupaszki”, „Orlika”, „Zapory”, „Ognia”, „Roja”, „Warszyca” czy „Ojca Jana” powoli przedostają się do świadomości Polaków. Wciąż jednak wiemy o nich za mało, a ich ofiara bywa nadal kwestionowana. Pokutuje przeświadczenie, że wojna i okupacja zakończyły się w Polsce w maju 1945 r. wraz z „wyzwoleniem” kraju przez Armię Czerwoną i upadkiem Berlina.

Tymczasem nowa okupacja, tym razem sowiecka, trwała dalej. Towarzyszył jej twardy opór społeczeństwa, kilkuset tysięcy konspiratorów, kilkudziesięciu tysięcy „leśnych” żołnierzy.

Komiks „Wyzwolenie? 1945” nie stawia na martyrologię. Pokazuje losy trzech dowódców: Jana Tabortowskiego „Bruzdy”, Mariana Bernaciaka „Orlika” oraz Franciszka Przysiężniaka „Ojca Jana”, którzy mając za sobą epizody współpracy z „sojuszniakiem naszych sojuszników” – zmuszeni zostali represjami do walki z NKWD i komunistyczną polską bezpieką. Pokazuje trzy zwycięskie bitwy stoczone przez żołnierzy Armii Krajowej i Narodowego Zjednoczenia Wojskowego z sowieckim okupantem oraz ich komunistycznymi poplecznikami. Przedstawia wydarzenia historyczne i młodych ludzi biorących w nich udział.

